

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirescu 25

Sub direcția unui Comitet

Anul X No. 1992-Duminică 22 Septembrie 1913

Guvernul de colaborare

Iar rămâne guvernul acesta de colaborare? Aceasta cel puțin e versiunea pe care ne-o aduc ziarele din București, dintre caru lipsește negriștul acela, care în situația din izvoarele cele mai autorizate, și o să mai depare.

Dar aceasta e ceva dezesperant și exasperant, zice opoziția. Tocmai elind acest guvern era mai aproape de a cădea, tocmai atunci dinsul dă cele mai puternice semne de vitalitate.

Ce face însă opoziția pentru a grăbi scaderea, adică apropierea zilei care să-i dea satisfacția după care umbără astăzii, cădere guvernului?

Guvernul acesta de altfel, poate fiind că e format din reprezentanții a două părți, are norocul să nu fie pe placul a două opoziții: una liberală și alta... să-i zicem, conservatoare.

Si cum nu poate fi guvern, care din momentul alcătuirii lui să nu aiibă vrăjămasi, dintre cari unii ireductibili, ce e mai natural de căci și cel actual să se fi găsit chiar dela origina lui în aceeași situație, în care se aflau și s-au aflat toate guvernele?

Era surprinsă lumea și deci și opoziția de astăzi să vadă că din guvernele omogene ies cele mai puternice disidențe, că în acele guverne domnește nelințegere și vrajba, dar aşa cum stau lucrurile cu guvernul de astăzi?!

Așa cum e el întocmit, cum procedează dinsul, guvernul acesta are în fața opoziției un păcat, care e mai mare de căci poate și anume acela, că li strică toate calculele, li dejoacă toate planurile.

Pentru a combate un asemenea guvern, își zicea opoziția, nici nu e nevoie să arătăm principii, programa de guvernare, ci va fi suficient să aspetăm să la momente oportune să apărăm pe unii contra altora. Ceea ce de altfel opoziția face cu o rîvnă și întrecere demnă de alte cauze.

De cîte ori pînă astăzi, de exemplu, conservatorii din guvern n'au fost umiliți de democrații, si de cîte-ori aceștia n'au fost îngrenunchiati de cei întări? Ce n'a făcut opoziția să convingă pe cei întări? Ce n'a spus dinsă cestor al doilea spre a-i întări contra celor dintări?

E drept deci că opoziția să facă datoria, aşa cum i-a înțelegeră dinsa, dar dacă guvernul nu cade, a cui poate fi vina de căci a lui?

Si cu toate acestea pentru ori-ce spirit cătării obseruator, cele ce se potrec astăzi cu guvernul de colaborare, trebuie să fie aşa.

Toată lumea știe că înainte de formarea lui, o luptă aprigă s'a desfășurat între cele două părți de guvernămînt. Nu s'au menajat nici persoanele, nu s'au menajat nici ideile, precum nici sentimentele.

Dacă împrejurările au cerut colaborarea, urmărează că fiecare din acele părți au săcăsiat fabula rasa din tot ce se zisește mai înainte? Trebuie să vedem că la mijloc nu e de căci colaborarea și aceasta nu implică neapărat lasarea deoparte a principiilor de care te ai călăuzit ca partid separat, nici a credințelor ori a ideilor despre oameni și lucruri.

Să ne închînpim numai că s'ar fi putut înțepăta un guvern național. Erau să și schimbă, în fața unui atare eveniment, liberalii mentalitatea lor, erau să și schimbă ideile și un Marghiloman, ori Teke Iașescu erau să fie văzută altfel de căci cum sunt astăzi?!

Prin urmare, ce e de mirare, că în loc de un guvern compus din reprezentanții a trei părți, am avut, în împrejurările grele prin care a trecut țara, unul compus numai din reprezentanții a două părți?

Si sunt mulți, foarte mulți în țara aceasta, cari au ferma convinsing că chiar de am fi avut un guvern format din reprezentanții tuturor celor trei părți, lucrurile nu s'ar fi petrecut altfel.

Nu s'ar putea de altfel spune cu hotărire că în felul cum s'a procedat cu organizarea guvernului de colaborare, n'a fost mai bine.

Am avut până astăzi ocaziunea de mai multe ori să vedem ce era din guvernele omogene și unanimitate.

N'ar fi de loc de mirare, ca de la un guvern de colaborare cum e cel de astăzi să avem o guvernare și mai folositore și mai bună.

N'ar fi de mirare că într'un guvern cum e cel actual, unde ori ce s'ar zice, persoanele cari îl compun diferă prin idei cum și prin felul lor de a fi, căci reprezentă părturi sociale deosebite, să fie mai multă armonie, de căci atunci cind și

ideile și straturile sociale, ce dinsele reprezentă sunt aceleasi!

E de presupus deci, că în luarea deosebitelor măsuri, fie care din reprezentanții celor două părți, vor fi atenții asupra repercusiunii ce ele pot avea asupra partidului respectiv și vor trebui chibzuiri mature pentru punerea lor în aplicare.

N'ar fi de mirare dar, ca plecind de la o stare de nelințegere și luptă, cum a făcut guvernul actual să se ajungă la cea ce este încă o dorință pentru mulți, adică la organizarea unui partid conservator puternic, care să întrerupe toate fortele conservatoare.

Gouvernele de colaborare se explică prin necesități superioare, și altă căcăcescă făcăs fie ca fapt, fie ca consecință se justifică existența lui. Are părțile lui bune și de un folos netăgăduit, un asemenea găsitor.

Pentru noi și toți acei cari înțelegă și în idei, ca și în felul de a fi al oamenilor, mîne ideile pot deveni comune căci ele n'ar putea fi apărișii particulari al unuia sau altuia și ar rămâne numai diferență rezultind din păturile sociale ale celor cari s'au dat mină.

Căci dacă astăzi observăm diferențe și în idei, ca și în felul de a fi al oamenilor, mîne ideile pot deveni comune căci ele n'ar putea fi apărișii particulari al unuia sau altuia și ar rămâne numai diferență rezultind din păturile sociale ale celor cari s'au dat mină.

Si aceasta încă va fi un bine. Această diversitate va face să domnească și armonia în partid.

Precum în lumea diversității aduce mulțumire, ordine și armonie, tot așa ar fi și în partid unde, cum ziceam, vor găsi loc reprezentanții tuturor păturilor sociale.

Si acum ce mai rămâne de zis despre guvernul de colaborare? Dinsul face multora efectul unui menaj, în care nu totdeasă domnește înțelgearea. Precum însă soții dintre menaj neunuit se înțeleg și sar asupra celui al treilea care se amestecă între dinsu, tot așa se întimplă și cu guvernul colaborării.

Că se întimplă însă cu acele căsnicii, în care toti se ciartă? Sunt unele în care nelințegerea incetează și menajul ajungea și fi model, altăzii din contra. Ce se va întimpla cu guvernul de colaborare?

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Allô! Allô!...

Din constatăriile făcute de cătră directorul general al poștelor, aci în Iași, este și una noastră de tot. Anume, că ar fi găsit peste 30 de cereri, din partea unor instituții și unor particulari, de a li se facă instalații telefoniice și din care nici una încă n'a fost satisfăcută, pentru cîntului său postă nu are material.

Că Iașul nu are, — înșamnează că are Bucureștiul. Dar nu este ora foaia Capitală în legătură de cale ferată cu Capitala țării? Să fie atât de numeroase și de urgente cererile bucureștiene, incit acele ale ișangăilor rămlini să planul din urmă, ca niște cereri negligibile, Iașul însuși fiind cantitate, neglijabilă pe harta țării?

Ori, poate, e numai un semn de deosebită dragoste cătră Iași că nu-i se intrerupe linioștele patriarhală cu prea multe sonete și chemări, cari prefac într'o perpetnă larmă viața centrelor mari?

...Allô! Allô!... Iașul.

— Si poșta răspunde stereotip.

— Doarom! Nu derauți...

POLITICE

Cheltuială de prisos

Informația „Opinie“ că d. Virgil Arion, deputat, ar fi luat casă cu chirie în Iași, n'ar trebui să surprende pe nimeni.

D. Virgil Arion, de și deputat de Ilfov, are existență socială în a doua Capitală a țării, unde este profesor universitar, chiar dacă așația acelui condamnat categorii de profesori... ambulanți, cari își aranjează orele de curs, astfel ca să nu-și deranjeze celealte afaceri.

Cind d. Arion a luat inițiativa de a scoate un ziar cotidian în Iași, unii credeau într'adevăr că profesorul universitar iașan nutrește intenția de a se fixa definitiv

tiv în vechea și oropsita capitală a Moldovei.

Dar nu; s'au găsit oameni răi cari au facut pe d. Arion să înțeleagă că nu-și va putea fixa lesnele cubul politic în orașul intelectualității, și că se va lovi de o... Stincă inebrianță. D. Arion a înțeles de... „Cuvîntul“ partizanilor și a încercat chiar să-și mute gazeta în București, de unde, înjumătățită, ca o pasare pribegă, cu aripa frântă, a revenit în Iași.

Si cum a revenit!

Făcind scuze umilite „Evenimentului“, în coloanele căruia prefețul de poliție a acuzat pe intendentul, — pardon, pe administratorul „Cuvîntului“ că a lăsat tipografia neplătită.

Adresind plate complimente d-lui D. Greceanu și proclamindu-l șeful necontestat și valoros al consilierilor Iașanii...

O nedumerire însă a cuprins spirele din acea zi.

Dacă d. Greceanu este recunoscut de cătră domnii de la „Cuvîntul“ și dacă d-sa nu mai are neajunsuri de odinioară, atunci ce rost are în localitate un alt cotidian pe lingă cel recunoscut de organizația conservatoare locală sau, în toazul, de conducătorul ei, care inspiră, personal, gazeta?

Cari sunt diferențele de program, cari sunt originalitățile de vedere și de principii pe care gruparea d-lui Arion le propagă prin ziarul.. neoficial, în afară de acele propagate de „Evenimentul“? Îar dacă, acum în urmă, d. V. Arion s'a decis într'adevăr a lua imobil cu chirie în Iași — pentru d-sa profesor, pentru club politic, ori pentru ziar, — confuziunea nu poate deci să crească și să degeneze în ridicul, iar sacrificiile materiale ale d-lui Arion sunt o cheltuială de prisos ca și cheltuiala platonica de energie facută pîna acum...

— Spre încredințare dăm aci copia:

Domnule Virgil Arion,

Îți trimitem această carte, în speranță că ea te va interesa. Dacă ești de același părere, Te rog să-mi trimisi pentru ea prin mandatul poștal alăturat, suma de 2 coroane sau, eventual și mai puțin.

Din parte-ne îndemnăm pe colegi să-și procure asemenea carte, căci ea e o îndrumare din cele mai ferice în haosul de idei și păreri ce abundă în lumea pedagogică.

Maria C. Buțureanu.

Chestiuni pedagogice

O necesitate a timpului

E destul de cunoșcut astăzi că știința educației face obiectul a o sumede de lucrări răspîndite în diferite jurnale, reviste periodice etc.

Si cu toată dorința celor interesati de a cunoaște tot ce se scrie, lucrul nu e cu puțință. Afără de aceasta, cînd de la apus și de la răsărit fară nici o sistemă pierde firul conducător, contrazicerile indispuțioane pe cînditor și rezultatul ultim e îndepărtat.

Se înțelege că aci e vorba de specialiști, care tocmai au nevoie să cunoască toate ideile contradictorii.

In străinătate apar *Anuare pedagogice*, care sunt să facă o legătură între publicații pedagogice ale timpului, usorind astfel cercetările asupra chestiunilor de actualitate, publicind în același timp și cîteva articole asupra chestiunilor pedagogice mai generale și făcînd și un examen succint asupra lucrărilor apărute în alte țări străine cît și în țara noastră.

Asemenea lucrări lipsesc la noi. Si lipsa e cu atât mai simîntă, cu atât la noi mai ales învățătorii noștri în ceea mai mare parte nu cunosc de căci limba maternă, care, nu-i suficientă pentru a cunoaște mișcarea generală ce se face în privința educației din toate pările — lucrările noastre și chiar din cele clasice neîndepărțăabile.

Să ar putea obiecta, desigur, cătră sovînisti, „Iași! Străinătatea! Bine numai că i străin și bun? Si pentru a fi modern, e nevoie să imităm pe Nemți sau pe Francezi?“

E prea adevărat, — răspundem — că, ceea ce e bon pentru o națiune nu se potrivește pentru o altă, și că fie-care nață își are tradițiile ei și moravurile ei de cînd se face în altă parte.

Ori ce doctrină pe care am voi să o introducem în învățămîntul nostru, se înțelege, că ar trebui să fie adaptată cîndreților generaților noastre, astfel pentru a ne putea păstra adevărată originalitate.

O asemenea lucrare și care într'adevăr poate aduce mult folos dăscrălimei noastre, este *Anuarul d-lui Onisifor Ghi-*

bu din Sibiu. Deși însă — după cum spune și autorul în prefață — lucrarea are în vedere în prima linie împrejurările și trebucările școlale românești din Ungaria totuși ea cuprinde și cîteva studii de interes pedagogic pentru școala românească cînă general.

Cartea cuprinde săse părți.

În partea întâi se găsesc articole de către pedagogi mari ca: d-rul Rein, Natorp și Foerster.

In partea a doua: *Oameni și Idei* sunt articole foarte interesante eminate de înăscării autorului; unul din aceste articole este consacrat d-lui N. Iorga numărul printre educatorii poporului romîn ca mare pedagog social.

Apoi urmează *Chestiuni și probleme*; *Circulări și instrucții*; Școala românească în 1912 cu numărul școlilor din Ungaria, România, Bucovina, Basarabia, Bulgaria, Serbia, Turcia, Istria.

La urmă se găsesc cărțile de literatură pedagogică apărute în 1912 în original și în traducere românească.

Noi credem că pentru ori-ce membru din învățămîntului și interesat acest anuar, dar el e necesar mai ales celor cari nu posde cunoașterea unei limbi străine.

Invenția d-lui Chibu e din cînd mai bune. Nu se vede încă nici umbră de vreun interes personal, dorință de vremă elistică b

A APARUT în editura tipografiei H. Goldner din Iași:
EDITIA a II-a din
Marele dicționar latin-român
L A T I N — R O M A N
COMPLECT, de IOAN NADEJDE

Un exemplar 10 lei

Această ediție este cu desăvârșire schimbată și mult adaogată.
 Marele dicționar latin-român este o lucrare foarte conștiințioasă și de mare folos atât elevilor, studenților cât și intelectualilor.

Este cel mai bun dicționar latin-român din țară.

aproape de masă, sigur pe mine că Nicu nu-mi suflă numele, de oarece, cum am spus, le aveam scris, cobișesc, dar o ochiadă lui Nicu, care fericit de data astă că n'are de suflat, răsfoia filele să vadă că mai tine acțiul 1.

Ian primul carton, alb, îl intorc alb; îau al doilea, alb, îl intorc, alb... îmi vine amețeală și mi-vijilă o urechile, mă uit cu coada ochiului la Nicu să mă salveze, el pusește capul pe pieză.

După o minută de emoție, îmi iau cu rajol și îmi amintesc de toate firmele comercianților evrei din Lăpușneanu, din Golia și Stefan cel Mare și încep cu lăsatul după carton:

— „A 1 d. Iacobovici; d. Finchelstein; d. Grünberg; d. Herşcovici; d. Kahana; d. Polinger; etc. etc.” — trăgeam cu ochii prin sală și vedeam că publicul se întorcea să caute în sală pe cei de sus...

In scena 4, intră în scenă Aristizza cu Cîrjă, după cîteva vorbe schimbătre între noi, observ că amicul Cîrjă nu se putea întinde de rîs în scenă.

Acum ghișeji ce s'a întimplat? Cind i-am spus lui Nicu să nu mai susle numele căci le am scris, Cîrjă trăiese cu urechea — și cu o minută înainte de a se ridică cortina la acțiul 1, schimbăse repede cartoanele scrise cu cartoane albe, de la rechizita teatrului,

După ce cade cortina, mă întîlnesc cu el și-i spun rîzind, „Helbet, odată și-o dată și-oi face și eu una!”

...SI RASPLATA!

Constantin Ionescu regretatul artist, făcea pe impresarul de mulți ani, cu Agatha Bîrsescu, cu Nottara, cu artiștii teatrului național din Iași — și toate turnurile lui au fost fericite, căci spectacolele plăcute în orașele unde se jucau și afară de astă, și afacerile materiale mergeau străbătă. În April și Mai 1902 m'a angajat și pe mine într-un turneu în țară cu maestrul Nottara. Turneu s'a făcut cu două piese, Hamlet și Hoții de Schiller; în Hamlet jucam două roluri, pe Actoral și pe Umbra; iar în Hoții jucam pe Spiegelberg. Turneu cu aceste două piese, s'au perindat în următoarele orașe: Roman, Bacău, P.-Neamț, iar Bacău iar P.-Neamț cu piesa „Kean”, Buzău, Galati, Brăila, Sulina, Tecuci, Fălticeni, Iași. Luat seamă că am subliniat Sulina, căci aici a fost revanșa mea cu Cîrjă la farsa ce mi-a jucat-o la piesa „Eva”.

La 1 și 2 Mai am jucat la Sulina, Hamlet și Hoții, în piesa Hoții, printre studenții-hoți mai trebuiau totdeauna și săgurantă, la Sulina s'au luate patru soldați din flotilă. Cîrjă juca pe Carol, fratele cel bun și care în tabloul cu pădurea are o scenă frumoasă, cind vine ofișerul de poliție ca să-i ceară să se prede, iar el răspunde că nu, că-i va dîntre studenți mai fricoș, între care cel mai fricoș eram eu, — am început să dăm tricoale pe flugă polișist.

Carol (Cîrjă) văzind slăbiciunea acestora, are o tiradă mare și frumoasă, în care Cîrjă era bine și avea aplauze în fiecare oraș.

La urma paragrafului o sfîrșește cu cuvintele adresate studenților: „uitați-vă la mine, arunc pumnaiul, arunc pistoalele, arunc sticla cu otravă, și acumă predăți-mă stăpînlirei”. În acest timp, Carol (Cîrjă) o fringhe că să se lege de un copac spre a fi impuscat. Aici avea un semn cel mai mare din toată piesa și aici l'am ars.

In amiază zilei în care se juca, vorbesc cu un soldat care figura și-i spune: „Tu să te uiti la mine, tot timpul că vei fi în scenă, căci eu am să stau aproape de tine, și cind un domn actor, aruncăva de la brâu pistoale, punnale, sticla cu otravă și la urmă cind vrea să se lege de copac; tu să te repezi la el și să-i întinză mîna, stringindu-i-tare pe a lui zicindu-i de mai multe ori, bravu domnule, foarte bine ai fost”.

După un bacșis soldațul a înțeles mai bine rolul ce trebuia să-l joace.

In seara de jucat, eu mă duc la maestrul Nottara și-l previn de farsa pe care o să fac lui Cîrjă; maestrul care moare după lucruri de acestea a spus că da.

Cind vine tabloul cu pădurea și cind Cîrjă își debitează cu mult brio tirada la care știa că o să aibă aplauze multe, — și ajunge să ia fringha în mînă, atunci eu repede îl spun soldațului acum mă!

Soldațul se repede la Cîrjă, care își aștepta aplauzele, și îi mîna cu forță zîndu-i: „Bravo domnule, bine ai fost”! Cîrjă se uită la dinșul uimit, soldațul îi scutură mîna neconținut și-i repetă, bravu domnule, bine ai fost! La a treia re-

prișă, Cîrjă dă o palmă peste mîna soldațului care încercă să-i scutre mîna și uimît și zăpăcăt, Cîrjă uită de succes și face vre-o două voltiță prin scenă cu soldațul care fugă după dinsul și atunci Cîrjă, vînzind că nu mai scapă de băleaua de soldat, fugind prin scenă, se adreseză publicului și nonă, strigând că îl lăsă gura: „Un soldat nebun”!, „un soldat nebun”!

In timpul acesta, maestrul Nottara, scoase nasul destul de formidabil printre perdele dintr-o culisă și rîdea, cum de mult nu l'au văzut actorii, să rîzăce cu poftă.

Inainte de a cădea cortina, am șters-o cu cabină barbaților care era sub scenă; după un moment vine Cîrjă și după el totătrupa, care i-a spus că eu am fost autorul acestei... revașe, — și se repede la mine cu un revolver, să mă ucidă pe loc; eu eram pe un fotoliu și din cauză rîsului cu sughișituri nu puteam să-i răspund de loc.

Doi ani n'au vorbit cu mine; căci v'âm spus că în turneu spre Viena, cind a aruncat umbrela de matasă în Dunărea, îmi și cu o minută înainte de a se ridică cortina la acțiul 1, schimbăse repede cartoanele scrise cu cartoane albe, de la rechizita teatrului,

După ce cade cortina, mă întîlnesc cu el și-i spun rîzind, „Helbet, odată și-o dată și-oi face și eu una!”

Const. B. Penel

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 28 Septembrie a. c. ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală pentru închirierea următoarelor bunuri ale Comunei pe termen de trei ani ca începere de la 26 Octombrie a. c.

Magazia din strada Dreaptă actualmente ocupată de d-nul Idel I. Slesinger crîșmar.

Garanție provizorie 500 lei.

2) Chioșcurile pentru vînzări de ziare situate în: Strădule Lăpușneanu, Cuză-Vodă, Anastasie Panu colț cu Stefan cel Mare, Carol Iungă Universitate, I. C. Brăteanu Iungă spitalul St. Spiridon, Stefan cel Mare Iungă Metropolie, Cuza Vodă în fața institutului Motre Dame-de-Sion, Piată Halei și strada Sărării colț cu strada Muzelor.

Garanție provizorie 50 lei pentru fiecare chioșc.

Dispoziția art. 72—83 din legea a-supra comunității publice se vor aplica acestei licitații.

Condițiile de închiriere se pot vedea în fiecare zi de lucru la Ser. Administrație.

No. 19055 20 | 3 Sept 1913

INFORMATII

Un mare meeting de aviație la Iași. — Liga Națională ariana, în scopul de a strîngă fonduri necesare pentru construirea de hangare, unde să se poată adăposti, aeroplanele ce s'au construit prin donațiunile facute, de public, a hotărât ca un număr de cinci aeroplane să facă un circuit în sbor prin orașele donatoare.

La Iași aeroplanele vor sosi în sbor Duminică dimineață și vor ateriza pe platoul Copoului.

In acest scop de a se da concursul necesar acestui meeting, s'a înstituit un comitet compus din domnii D. Greceanu, Cap. Capșa și av. cațul M. Borcea.

La oarele 3 după ameață, vor plăna deasupra platoului Copou cele 5 aeroplane sosite și vor face interesante sboruri și mișcări.

In aerplan vor lua loc ca pasageri: d-na Locot, Drăghici, d. D-tru Greceanu și M. Borcea.

Biletele se găsesc de vînzare la libraria Petru și Mitica Iliescu.

Prefuri populare.

Direcția generală a Căilor ferate, a anunțat, că valabilitatea certificatelor de călătorie cu prejedus ale elevilor și elevelor școalelor secundare ale Statului, se prelungesc până la 10 Octombrie.

D. Al. A. Badără ministrul lucrărilor publice, sășete mîine dimineață în localitate.

D. G. Lascăr, secretarul general al ministerului de Culte și instrucțione publică și a situația în localitate.

Pentru ca reușita meetingului de avioane, ce va avea loc mîne după ameață al Copou, să fie asigurată și publicul să poată participa în număr et mai mare d. Maximilian directorul companiei de Operetă a lăsat dispoziția ca matineul de mîne de la operetă să înceapă la 2 și nu la 3. De asemenea se vor supri și autotrolele cu chipul acestuia spectacolul se va termina la 3 jam, așa că publicul poate să pătrundă la parte și la meetingul de avioane.

Luni 23 Sept. se va întruni la Minister, consiliul Inspectorilor, spre a discuta programul cursului complimentar, care se pună în vigoare pentru prima oară anul acesta.

Ni se atrage atenția asupra faptului că, la valea de Ceișoara este sășeana Galata Socola; spre deridere s'a pus pe un stil de telegraf o tablă cu inscripția „str. Mitropolitul Veniamin Costachi”.

Regretabil prelat ar fi meritat o mai mare cîste.

Amintim publicului, că Dumînică 22 Septembrie are loc în grădina Copou serbare data în folosul Muzicei Regimentului 13 Stefan cel Mare.

Serbarea va începe la orele 8 dimineață pînă la 11 jum și va continua după ameață de la orele 3—8 jum, seara. Muzica sub conducerea distinsului șef d. Vlăduț va cînta cele mai frumoase și note opere.

Biletele vîndute sunt valabile.

Se ridică reducerea de 45 la șută la transporturi acordată pe cale ferată, stabilimentelor d-lor Pesner Filip Iași și N. Manolescu Tg. Frumos.

In urma cercetărilor ce s'au făcut etapele din carteza caselor din str. Stefan cel Mare care a mușcat mai multe persoane, s'a dovedit că eră turbat.

Astăzi au început examenele de admisie prin probă scrisă.

Luni se va ține proba orală.

Sunt 104 candidați pentru aproximativ 60 locuri.

Corpul didactic al școlii se compune din d. Stoinescu, director, și d-nii inginer Căzaban, Ștîubă și Sencovici conferențari.

După cum se ține, școala se deschide la 1 Octombrie a. c.

La 1 Aprilie 1914 expiră perioada de cinci ani, a funcționării epitropilor bisericesti aleși de enoriași și acelor numiți de guvern.

In aceeași zi — conform art. 30 din regulamentul legii asupra clerului mirean și a seminătorilor — începe un nou perioadă de cinci ani.

Alegerea epitropilor de către enoriași urmăzează a se efectua, conform legii, în patru săptămâni după 1 Ianuarie.

Curtea cu juriu judecă astăzi procesul privitor pe Vasile și Anica Ursachi acuzați de crime săvîrșită dar neisbutită asupra lui Toader Leșteanu.

Acuzații sunt apărăți de d. avocat Ștefan Georgescu.

Examenile studenților de la facultatea de litere au fost aminate pentru 15 zile.

La spitalul militar febra-tifoidă care îua proporții, stagnează.

Zilele acestea nu însă au produs nici un caz nou.

D. căpitan Diamaudă din batalionul 8 înăntări, va fi trecut pe ziua de 1 Octombrie, la compania de jandarmi pedestri, în locul d-lui căpitan Balmez.

De asemenei va trece la jandarmi d-locot. Eugen I. V. Radu, din regimentul 13 Stefan cel Mare.

Consiliul de administrație al corporațiilor confeților a fost convocat în seara dimineață extrordinară pentru Dumînică 22 Sept. orele 9 jum. dimineață, la ordinea zilei fiind mai multe chestiuni.

Stația Iași a fost înștiințată, că începind de astăzi, nu se vor încărca de către două vagoane cu colete, restul vor fi întrebuită pentru transportul cerealelor.

M. S. Regele a acordat „Răsplata Muncii” cl. I, d-nei Aspasie Burada, profesoră la conservatorul de muzică din Iași.

Tablou de elevale admise ca bursiere în secția primară a Azilului Elena Doamna:

Arsenescu Ioana, Moraru S. Maria, Lecca D. Lucia, Atanasiu Lucia, Gheorghiu Maria, Săndulescu Cornelia, Hamzea Victoria, Georgescu Elena, Ioan G. Elisabeta, Trăilă Ortesca, Comănescu Elena, Constantinescu-Venera-Maria, Halos T. Maria, Stamatoiu A. Jana, Dănulescu Elena, Rădulescu Eugenia, Stratulat Ana, Comănescu Eugenia, Comănescu Valeria, Zaharia Aneta, Stamatii Elena, Tărăneanu Ilieana, Selisteau I. Gheorghita, Vasiliu Viorica, Popescu T. Eufrosina, Petrovici Ec. Lucreția.

Pe ziua de azi s'au înregistrat la serviciul sanitar, următoarele cazuri: 5 de anghină, 3 de scarlatină din care unul din județ; 3 cazuri de tifos, din care unul la penitenciul local.

Astăzi dimineață s'a început în localul societății de gimnastică, examenul de admisie în școală de picheri.

Comisia examinatoare se compune din d-nii: C. Stoicescu, dirigintele școalei, Th. Cazaban, D. Ștîubă și N. Sincovici.

S'au înscris 72 candidați, din care 12 cu studii secundare, un preot și 6 foști plutoniieri, care sunt primiți fără concurs.

Dimineață s'a dat proba scrisă.

Pe sășeana Nicolina indivizi Grigore Buliga și Enciu Sandu au sărit asupra comerciantului Avram Rabinovici amenințîndu-l cu un cutit și cerându-i bani.

<

Universitate. — Mine, 22 Septembrie se va întâlni la facultatea de științe comisionea instituită pentru examinarea candidaților la bursile academice din fondul Vasile Adamachi pentru facultatea de medicină și cea de științe.

Comisia se compune din d-nii Petru Poni, președinte, Paul Bujor și dr. N. Leon membri.

— Consiliul facultății de literă se va tutrini zilele aceste sprijne alege trei profesori ca delegați la comisia de examinare a candidaților la catedra de limba și literatura italiană vacanță la București.

— Cursurile de limba și literatura turcă și limbile și literaturile neolatine, predate de d. prof. Ioan Peret, vor începe la 2 Octombrie.

Ca să se permită tuturor amatorilor de cursuri acestea cursuri, ele vor fi învățate în zilele de sărbătoare. Un program special va anunța orele de prelegeri și cărțile necesare.

Spre a se curma ori care năștelegere, se face cunoscut că acestea sunt cursuri gratuite și pot fi urmărite de oricine.

— După toate probabilitățile, senatul universității, unit cu decanatele tuturor facultăților, va aproba cererea studenților de a li se pună examenele pentru 1 Noembrie.

Cursurile încep, ca de obicei, vor începe la 1 Octombrie, rămânând ca în timpul examenelor să fie suspendate pentru cîteva zile.

Orașul Iași. — Din merituoasa monografia istorică și socială a d-lui N. A. Bogdan, a apărut a doua fasciculă, elegantă și splendidă ilustrată.

E continuarea operei începută acum 15 ani și redidată acum în condiții literare și tehnice superioare. Orică să iasă cult se cuvine să posădă această lucrare un loc deosebit și splendorific.

Nous Revistă Română care apare astăzi cuprinde răspunsurile d-lor dr. M. Hoersen și Giuseppe Serzi la ancheta internațională a revistei, în chestiunea evenimentelor balcanice.

De asemenea o bogată materie literară.

D. dr. Brumă reîntorcindu-se din străinătate și-a reluat postul de medic al Cassei Medicale a meseriașilor, unde este suplinit prin d. dr. C. Stoian.

D. Climescu Găsi, secretarul Corporației Confecțiilor fiind în congediu va fi suplinit de d. I. Petrescu, ajutor de secretar al corporației.

D. După cum anunțat, ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice, pe baza unui raport al d-lui director Enrico Mezzetti, a transformat catedra de dicționă într-o catedră de cemediu bușă și comică îndreptată d-lui Mircea Pella.

Existența acestei noi catedre va fi un nou element de atracție pentru acelăzicii care ar dori să se consacre carierei teatrale, însăci, în noile condiții, vor putea să cultive genul comediei sub conduceră unui specialist în materie, cu merite consacrate și recunoscute.

O studentă escentrică daneză, este filmul principal al nouării program cinematografic Pathé-Frères din sala teatrului Circ Sidoli de astăzi și 20 Septembrie 1913. Într-o desfășurare și interioară de artiști dramatiči ai teatrului regal din Danemarca. (2 părți).

Sunt apoi cuprinse în nouă program de astă seară:

Cea mai recentă apariție din „Pathé-Journal”, cu modele, evenimentele și telegramile insuflătoare din lumea întreagă.

„Nevestele îngălății” sau Berbenți ca voluntari. Comedie de moravuri engleze. Însenare și interpretare din cele mai reușite, (2 părți).

Prinț escentric, comedie cu neimitalbil humor parizian, etc. etc.

Mâine Dumînică matină la 3 ore zîua și reprezentare serială la 9 ore; program nou din mînica:

Cersetorii în haine negre, nemuritoarea piesă după celebrul roman al lui Brisebare și Nus, etc.

Un oraș fundat de Alexandru cel Mare, vederi foarte interesante după natură. Vaporul cu dinamită, splendidă desfășurare dramatică. Tindală și cei doi sergenți, scene foarte comice.

Nouă orchestră sub conducerea talentului și simpatiei capel-maistru Const. Lazăr acompaniază desfășurarea pieselor.

INSTITUTUL de DOMNIȘOARE

Champalbert-Herovanu

IASI.—Bărboi 19

Curs primar cu program statalni. Curs liber cu program propriu. Se predă în deosebi de limba română și limbile franceză și germană, piano, lucru manual desemnat, pictură, canto și gimnastică.

Inscrierile încep la 20 August, iar cursurile dela 1 Octombrie.

Prospete la cerere.

Dr. HALPERM

Vechiu mamoș parizian — Membre al Societăței de Obstetrică din Paris

Boli de Femei, Faceri

Genito-urinare

Strada Păcurari 5, vis-à-vis de Tuffi deasupra farmaciei Dr. Căpățină.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei”

Serviciul Telegrafic

Conflictul albano-sirb

Luptele continuă. — Intervenția Austriei.

Belgrad. — După ultimele știri, lupta durează în fața Prizrendului. Armata sirbă a primit întărirea suficiente care să păreze absolut ori ce primejdie pentru Prizrend.

Belgrad. — În intrevaderea de ieri a d-lui Spalaicovici, reprezentantul guvernului austro-ungar a comunicat că guvernul său atrage atenția guvernului sirb asupra urmărilor prea serioase ale acțiunii militare din Albania, care ar pune eventual pe Serbia în contrazicere cu deciziunile reuniei dela Londra.

D. Spalaicovici a confirmat declarăția dată din propria sa impulsivă — reprezentantului Italiei, că Serbia nu va întreprinde contra Albanezilor de cît o acțiune de apărare; că nu se găsesc a puncte stăpînire pe teritoriul albanez și că a decisă a respecta deciziunile conferinței dela Londra.

„Monitorul Oficial”, publică ucazul regal care ordonă mobilizarea diviziei de artillerie de munte, a doua chemare.

După „Politika”, toate trupele din teritoriile cucerite au fost puse sub comandamentul militar dela Uescub.

Dezmintirea mobilității bulgare

Sofia. — Agenția telegrafică bulgăra declară că știrile despre mobilitarea bulgăre sunt absolut neintemeiate.

Sunt autorizați — spune comunicatul — dezmiții în modul cel mai categoric, informațiile tendențioase relativ la naționalitatea bulgăre, în regiunea Zojeciar, și despre formarea de bande la Djujona și Trumia care să năvălescă pe teritoriul săbesc.

Un ordin de zi

Constantinopol. — Generalismul armatei a adresat tuturor corporilor de armată un ordin de zi, anunțând îscăldarea trățului de pace turco-bulgă și zicind: „Dupa mari neonorociri și niște și o serie de primejdii a vietii imperiului, s-a obținut o granită tare. Răsile legate de Turcia prin tradiția istorică, au fost recucerite”. Ordinal de zi mulțumește armatei și sporește că ea va stări pe această cale, de oarece armata, liberă de ambiciozii personale, poate merge în viitor la succese și mai mari și să acopere perdelele lăsăcute.

Negociile turco-grecesti

Constantinopol. — Delegația Portsei a plecat la Athena, precum se zice, cu înștiințarea de a pune cestigarea insulelor a căror înapoare o cere Turcia.

Importanța conferinței din Viena

— Declarația d-lui Pasici —

Viena. — Astăzi s-a finit o conferință comună a ministrilor, la care a participat și șeful statului major, general Conrad. Conferința a durat — cu intreruperi de 2 ore — de la orele 11 dimineață, pînă la 10 seara.

D. Berchtold a făcut expunerea amănunțită a situației externe și a căzut de acord asupra bugetului comun, pentru primul semestrul al anului 1914.

Convocarea delegaților s-a proiectat pentru prima jumătate a lui Noembrie.

În cursul discuțiilor a sosit la ministerul de externe d. Pasici. Consiliul a fost întrerupt.

D. Pasici a lăsat dejunul la d. Berchtold. Au asistat și d-nii Stuergh, Tisza, Bilinsky, și ministru sirb Iovanovici. D. Pasici a stat la d. Berchtold pînă la orele 3 după amiază, cind s-a dus să lase cărti d-lui Stuergh și ministrilor austriaci. D. Bilinsky a părăsit la orele 5 conferința ministrilor, de unde s-a dus la ministerul comun al finanțelor, unde a avut o întrevgire de trei sferturi de oră cu d. Pasici.

Deasemenea d. Berchtold a părăsit con-

suil anexat și se va acorda autonomia bisericescă și școlară.

Limba română în bisericile din Basarabia

Viena. — Rusische Rundschau afirmă că știrea că s'a permis oficialarea în limba română în bisericile din Basarabia este lipsită de temei.

Reforma aceasta de și recunoștu totuși nu poate fi aplicată, de oarecare pentru aceasta ar trebui autorizația Sinodului, care însă nu recunoaște pentru Rusia de către o singură biserică și ca unică limbă cea rusească. Sinodul se secolă prin faptul, că în Rusia s'ar afla 104 popoare care toate cer asemenea concesiuni.

Serviciul Telefonic

D. Take Ionescu în Capitală

București. — D-na și d. Take Ionescu au sosit azi în Capitală.

Suspendarea tratărilor pentru împrumut

București. — Tratativele pentru realizarea împrumutului de 500 milioane ce se urmăru cu consorțiu francez, au fost suspendate, considerindu-se emisiunea de 84 ca oneroasă.

E probabil că se vor urma tratative la Berlin, unde Districto ar fi pe cale să majoreze emisiunea pînă la 86.

Ancheta chestiilor militare

București. — Membrii comisiunii de anchetă, cu privire la cele petrecute în armată, a înținut eri prima ședință, la ministerul de razboiu.

Comisia s'a constituit, alegind de președinte pe d. dr. Istrati.

Comisia s'a ocupat eri cu partea privitoare la mobilizare.

Azi are loc a doua ședință.

Scrisoarea bătrînului Vlaicu

București. — Bătrînul Vlaicu, tată regelui aviator, publică în ziare o scrisoare de mulțumire, pentru totă dragoste și compătimirea ce i s-au arătat cu prilejul morții fului său.

Viza livretelor

București. — Statul major face cunoscut, că viza livretelor se va face în anul acesta între 3 și 30 Octombrie, la intervalele ce se vor stabili de comandamentele ulterioare.

1. Viza livretelor se va face la cureauile de recrutare și la centrele de viză.

2. Se vor prezenta la viza livretelor toți militarii și gradele inferioare de la contingentele 1911—1893 inclusiv, afară de acei care au fost mobilizați și au viza livretelor la demobilizare.

Vor avea să-și vizeze livretele și toți dispensați din contingentele 1911—1893.

3) Acei, care din diferite imprejurări nu se vor putea prezenta la cercurile de recrutare, se vor prezenta la cercurile de recrutare cele mai apropiate din localitatea în care se găsesc.

4) Acei ce nu se vor putea prezenta în persoană, pot trimite levretele spre vizare, prin părinti, frați sau rude măjore.

5) Oamenii din fiecare garnizoană vor veni sub conducerea șefului de garnizoană.

6) Dispensele de mobilizare nu vor da drept la dispensă de concentrare pentru instrucție și manevre.

7) Toți acei care nu se vor supune, vor fi dați în judecată și pedepsiți după legile militare.

Autonomia bisericescă și școlară în Țara nouă

Sofia. — Ziarul Utro serie: „Inchiderea școalelor bulgărești din teritoriul anexat de România” a făcut obiectul unei intervenții din partea guvernului bulgar.

Acum guvernul bulgar a permis asigurarea guvernului român, că bulgarii din teritoriul

noi, 2 morți, 8 vindecați, 27 rămași. T-Severin-spital, 2 vechi, 2 rămași.

Jud. Olt. — 5 com., 24 vechi, 2 morți, 22 rămași.

Slatina-spital, 4 vechi, 4 rămași.

Jud. Prohova. — 4 comune, 8 vechi, 2 morți, 8 rămași.

Județul Putna, 1 comună, 1 bolnav vechi, 1 rămas.

Județul R.-Sarat, 6 comune, 30 bolnavi vechi, 1 nou, morti 1, 10 vindecați, 20 remesi.

Județul Suceava, 1 comună, 1 bolnav vechi, 1 rămas.

Județul Tecuci, 1 comună, 1 vechi.

Jud. Teleorman. — T-Măgurele-spital, 4 vechi, 4 rămași.

Jud. Tulcea. — 1 com., 4 vechi, 4 rămași.

Județul Tulova — Berlad, 5 bolnavi 5 rămași.

Județul Vâlcea, 5 comune, 8 vechi, 1 mort, 7 rămași.

Județul Vlașca, 11 comune, 58 bolnavi vechi, 5 noi, 3 morți, 1 vindecat, 59 rămași.

Giurgiu-spital, 1 bolnav vechi.

Teritoriul nou, 3 comune, 4 bolnavi vechi, 2 bolnavi noi, 3 morți, 3 vindecați, 4 rămași.

BAZARUL DE VANZARE al produselor industriei naționale

Iași.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iași

Mare depozit complet assortat cu toate
produsele următoarelor fabrici.

„Tesațura”, Iași

Societate anonimă

Tot soiul de Tesațuri de bumbac,
uniforme școlare, doguri, diverse
americi, chioane, barcheturi, Pîn-
ză de casă.

Malteză, zefiruri, ație, pânză
pentru cizmari.

„MOLDOVA”

Societate anonimă

pentru industrie de tricotaj—Iași

Flanelă

Ciorapi

Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva” Iași

Parfumuri, Săpunuri de toalete și
Eau de Cologne

Societatea anonimă română
italiană a industrielor
„Textile”—Iași

Șireturi pentru ghete, șireturi
pentru rochii de bumbac și lână,
sutase de bumbac, lână și matasă.
Urechi de piele și cisme. Beje tri-
colore și fașe de Botez. Filii de
lămă și de scăparat. Beje pen-
tru covoare. Șireturi de metal,
șireturi pentru haine de bumbac
și lână, negre și colorate. Șireturi
de corsete. Chingi pentru tapiteri și
chingi gata cu cătărămi pentru căi.

„BORBANTUL”

Fabrică Națională de produse
textile

Max I. Schapira—Ploiești

Postavuri, Pături militare, Po-
stavuri și Pături de comert. Di-
mie, Flanele de Brașov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ȘALURI DE LÂNĂ

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE sunt destinate și sfântului
Nevralgicilor care mai grăbe de Brațul, Brăile, Gâtul, Spinele, Spina, etc.
Afectațiile cronicăze ale căror cauză este
Fiecare remediu.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebuie luate la masă. În
dupa cea de dânsă să se iau 3 hapuri, vînd jumătate, unul la dejun, și unul la
cina, săra. Dacă bolnavul nu sîntă vînd nețară, va iua 4 hapuri la două
dîni și dimineață, unul la dejun, unul la cena, săra. Nu trebuie să se iau
mai mult de 100 grame pe zi.

A 100 grame. Les vantaires fabriques MOUSSETTE de GRIN & C°, de PARIS,
sunt în poftă prin legea Drapășan și Faragău.

“OPINIA”

Organul partidului
Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEȘTE ANUNCIURI ȘI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a și a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAȚIEI ZIARULUI

“OPINIA”

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

I A S. I

ÎNFUНТАТĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primește orice lucrări tipografice.

Execuțare constiucțioasă: Preturi modeste

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentări în fiecare seară la orele 9

Duminicile, Simbetele și Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentările noastre iau parte toți corifeii marilor teatre
din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca:
Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre,
Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ȘI ÎNȚINTIFICĂ

Excursioni prin cele mai pitorești regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat și pe mare

INVENTIILE ȘI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal și Eclair-Journal

Ziarele insuflate care ne arată în fiecare săptămână tot ce se
intâmplă mai de seamă în lumea întărea.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietate, redare cinematogra-
fică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ȘI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, ea de vară în Grădina
Trajan, anume aranjată pentru Reprezentări cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7